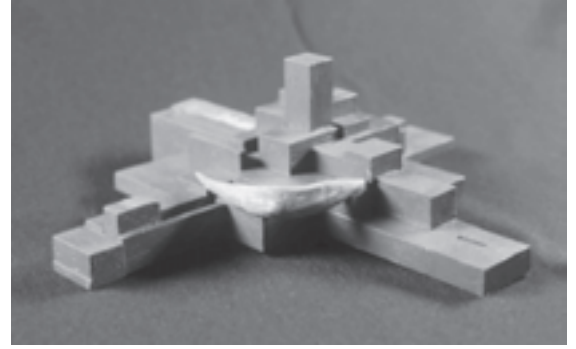

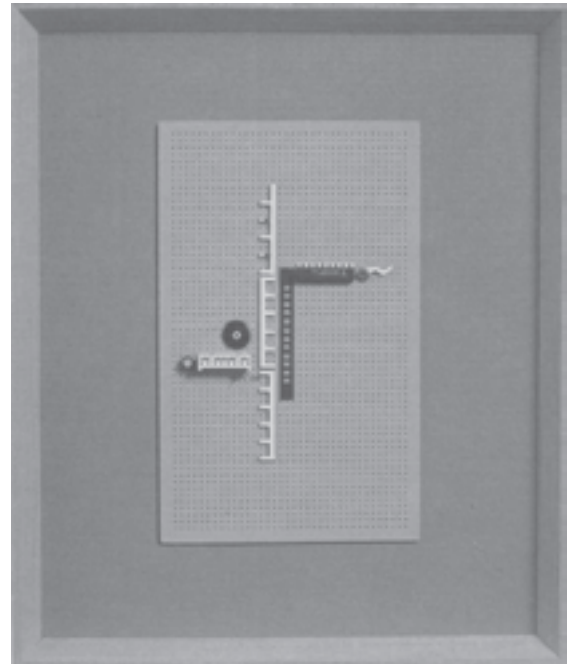
Slika 1: Prostorska likovna kompozicija.
Spatial artistic composition.

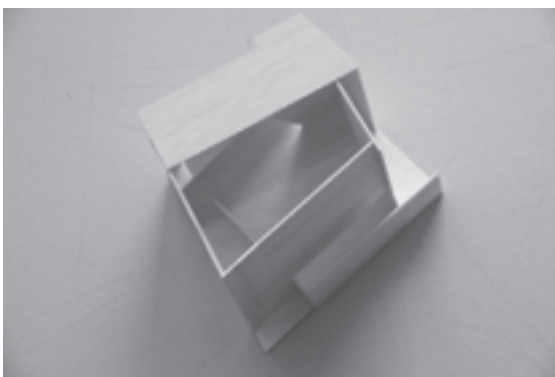
Slika 2: Kompozicija v prostoru.
Composition in space.

Slika 3: Likovna kompozicija na ploskvi.
Artistic composition on a plane.

Slika 4: Vizualno težišče ni nujno identično s fizičnim težiščem.
Visual centre of gravity is not necessarily identical to the physical centre of gravity.

Slika 5: Oblika in vsebina. Model meditativne kapele.
Form and content. Model of a meditative chapel.

Slika 6: Svetloba kot eden bistvenih elementov oblikovanja prostora.
Light as one of the essential elements of spatial design.

Vir slik:

Marolt, P., 2004: Pomen likovnosti za arhitekturni prostor. (doktorska disertacija) Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo.

LIKOVNI PROSTOR IN ARHITEKTURA KOT KOMPLEKSNA CELOTA *ARTISTIC SPACE AND ARCHITECTURE AS A COMPLEX ENTITY*

raziskava, research

povzetek

Raziskava potrjuje smiselnost primerjave širšega likovnega sveta z umetnostjo oblikovanja prostora, s čimer posredno dokazuje tudi likovno komponento kot soustvarjalca arhitekturnega prostora. Arhitektura je namreč znanost, pa tudi veščina kako nekaj narediti po nekih pravilih, "ars" oziroma "tehne". Predstavlja kompleksno celoto, katere cilj je mnogoplasten. Pojavlja se na različnih nivojih, vse do nivoja družbe in civilizacije.

Arhitekturni prostor naj bi bil oblikovan v in po merilu človeka. Kvalitetno stavbarstvo naj bi označevala red in urejenost. Kadar arhitektura ni takšna, lahko služi le kot primer kakšna ne bi smela biti. "Lepoto" opredeljuje skladnost elementov, oblikovanje naj bi bilo usklajeno z namenom, pa tudi z vsebino arhitekturnega prostora. Namembnost se pri tem navezuje tudi na pravilno izbrano konstrukcijo, ki je kot taka že sama zase estetska in predmet občudovanja.

doseženi cilji, namen in rezultati

Arhitektura je konkretna in abstraktna hkrati. Raziskava dokazuje, da likovno mišljenje kot nepredmetna oblika mišljenja nudi širše izhodišče dokončnemu izoblikovanju prostora, saj poleg tega, da omogoča konkretne produkte, navaja tudi na kompleksnejši razmislek. Raziskovanje oblike - likovno raziskovanje je nujni pogoj in pomemben člen v snovanju kvalitetnega arhitekturnega prostora, saj omogoča, da ustvarjalec pravilno oblikuje in uskladi celoto.

problematika v arhitekturi, umestitev obravnavane teme v te tokove in njen pomen

Uporabnost arhitekture izvira iz praznine, ki jo omejuje arhitekturni ovoj. V splošnem jo opredeljuje niz soodvisnih, nasprotno predznačenih elementov dvojic, ki jih skozi proces izoblikovanja arhitekturnega prostora poizkušamo uravnovežiti. Kvalitetna arhitektura temelji na ravnovesju, redu, harmoniji. Gradi jo vzajemni odnos med razumom in intuicijo, zamislijo in materialno obliko, formo in uporabnostjo, konstrukcijo in zamislijo o prostoru, umetnostjo in inženirstvom, pojmovno obliko in tehniko oziroma tehnologijo, ekonomičnostjo in "lepoto"... Oblikovalec prostora, ki se spoprijema z namembnostjo, se s tem loti tudi (likovnega) oblikovanja. V svoji najboljši obliki, skozi proces, oziroma s pomočjo procesa preoblikovanja stvarnosti, naj bi arhitektura celo ponudila novo možnost bivanja in tako tudi dejansko omogočala tako fizično, predvsem pa duhovno preživetje človeka.

ključne besede

arhitekturni prostor, likovnost, oblikovanje, komponente arhitekture, pojmovno mišljenje, ravnovesje

summary

The research confirms the sensibility of comparing the broader artistic field with the art of spatial design, whereby indirect confirmation is given to the artistic component of the co-creation of architectural space. Architecture is in fact a science, but also skill of creating something by certain rules "ars" and "tehne". It is a complex entity with a many-layered goal. It appears at various levels, all the way to society and civilisation.

Architectural space should be designed in and for the human scale. Quality building should be marked by order and orderliness. When architecture isn't like that, it can only serve as an example of what it shouldn't be. "Beauty" is defined as harmony of elements, while design should be aligned to purpose, as well as content of the architectural space. Utility thereby connects to correct choice of structure, which is for such simple reason aesthetical and the object of admiration.

intentions, goals and results

Architecture is simultaneously real and abstract. The research proves that "artistic thought", as an immaterial form of thought, offers a wider starting position for definite design of space, since besides ensuring real products, it also guides towards complex consideration. Research of form, artistic research, is the essential condition and important link in the conceptualisation of architectural space, since it enables the creator to correctly design and harmonise the whole.

architectural issues, positioning the topic in ongoing debate and its' significance

The utility of architecture stems from the void, limited by an architectural envelope. In general it is defined by a series of interdependent, inversely marked pairs, which we try to balance by the process of designing architectural space. Quality architecture is based on balance, order, harmony. It grows from the mutual relation between intellect and intuition, idea and material form, form and utility, structure and idea about space, art and engineering, abstract form and technique or technology, economics and "beauty"... A spatial designer, when challenged by utility, simultaneously undertakes (artistic) design. In its best form, by the process or aided by the process of transformation of reality, architecture should offer new possibilities of existence and thus also enable physical but above all spiritual survival of humanity.

key words

architectural space, artistic character, design, architectural components, conceptual thought, balance